

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Cofnodion y cyfarfod hybrid a gynhaliwyd ar 9 Mawrth, 2023

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd Dafydd Roberts (Cadeirydd)
Y Cynghorydd Margaret Murley Roberts (Isgadeirydd)

Y Cynghorwyr Geraint Bebb, Non Dafydd, Paul Ellis, Jeff M Evans, Neville Evans, Douglas Massie Fowlie, Glyn Haynes, T Ll Hughes MBE, John Ifan Jones, A M Jones, G O Jones, Dyfed Wyn Jones, Llinos Medi, Euryrn Morris, Llio Angharad Owen, Derek Owen, Gary Pritchard, Dylan Rees, Alun Roberts, Keith Roberts, Nicola Roberts, Ken Taylor, Dafydd Rhys Thomas, Ieuan Williams, Robin Williams, Liz Wood ac Arfon Wyn

WRTH LAW:

Prif Weithredwr,
Dirprwy Brif Weithredwr,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro,
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151,
Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc,
Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid,
Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd,
Pennaeth Gwasanaethau Tai,
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion,
Rheolwr Adnoddau Dynol (CW) (ar gyfer eitem 13 yn unig),
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ) (ar gyfer eitem 13 yn unig),
Cyfreithiwr – Llywodraethu Corfforaethol a Chontractau (MY) (ar gyfer eitem 14 yn unig),
Swyddog Pwyllgor (MEH).

HEFYD YN BRESENNOL:

Mr John R Jones (Cadeirydd y Pwyllgor Safonau) arsylwr.

YMDDIHEURIADAU:

Y Cynghorwyr Carwyn Jones, R Ll Jones, Jackie Lewis, Pip O'Neill ac Alwen Pennant Watkin.

1. COFNODION

Cadarnhawyd bod cofnodion cyfarfodydd canlynol y Cyngor Sir yn gywir:-

- 6 Rhagfyr, 2022
- 26 Ionawr, 2023 (Arbennig).

2. DATGANIAD O DDIDDORDEB

Bu'r Prif Swyddogion ddatgan diddordeb personol ac un a oedd yn rhagfarnu mewn perthynas ag Eitem 13 – Datganiad Polisi Tâl 2023 ac fe wnaethant adael y cyfarfod yn ystod y drafodaeth a'r bleidlais ddilynol.

3. DERBYN UNRHYW GYHOEDDIADAU GAN Y CADEIRYDD, ARWEINYDD Y CYNGOR NEU'R PRIF WEITHREDWR

Darllenodd y Prif Weithredwr ddatganiad ar y cyd gan Gwmni 2 Sisters ac Undeb Unite, a dderbyniwyd cyn y cyfarfod, a oedd yn nodi hyd yma na fu dewisiadau hyfyw eraill ond cau'r ffatri yn Llangefni. Yn ôl y datganiad, er budd gorau'r holl weithlu, bod cyfnod dirwyn i ben mor fyr ag sy'n weithredol bosibl, a'r bwriad yw mai'r dyddiad olaf o gynhyrchu fydd 31 Mawrth.

Gwnaeth y Cadeirydd y cyhoeddiadau canlynol:-

- Llongyfarchiadau mawr i Mr Wil Stewart sy'n Warden ym Mharc y Morglawdd yng Nghaergybi ar gael ei gydnabod am ei waith gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yn ddiweddar.
- Llongyfarchiadau mawr i Mr Owain Evans o Llangefni, cyn ddisgybl o Ysgol Llangefni a oedd yn aelod o garfan rygbi Dan 20 Cymru yn y Chwe Gwlad yn ddiweddar.
- Llongyfarchiadau mawr i Casi Evans o Benysarn, disgybl yn Ysgol Syr Thomas Jones, Amlwch a gynrychiolodd dîm Pêl-droed Cymru Dan 17 mewn cystadleuaeth ym Mhortiwal fis Chwefror. Chwaraeodd yn erbyn Serbia, y Weriniaeth Tsiec a Phortiwal.
- Llongyfarchiadau i Glwb Ffermwyr Ifanc Bodedern a fu'n cystadlu mewn noson adloniant cenedlaethol yn Pontio penwythnos diwethaf.
- Llongyfarchiadau i Gôr Ieuenctid Môn am ennill yng Ngŵyl Côr Gogledd Cymru (Lleisiau Ifanc) yn ddiweddar.
- Llongyfarchiadau i bawb a gymerodd ran yn Hanner Marathon Môn yn ddiweddar.
- Dymunai'r Cadeirydd ddiolch i blant Môn a gerddodd drwy'r trefi a'r pentrefi i ddathlu Dydd Gŵyl Dewi ar 1 Fawrth. Diolchodd i Fenter Iaith Môn am drefnu'r gorymdeithiau ac i staff MônActif am eu cefnogaeth.
- Dymuniadau gorau i Mr William Young o Gaergybi sy'n perfformio rhan 'Lenni' yn y cynhyrchiad 'Of Mice and Men' yn Theatr Birmingham. Mae William yn gyn-ddisgybl o Ysgol Bodedern ac yn aelod o *Hijinx Theatre North Academy* ers 2014.

* * * *

Estynnwyd cydymdeimladau i deulu Mr Llŷr Bryn Roberts a oedd yn gweithio yn yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol.

Estynnwyd cydymdeimladau i unrhyw Aelod o'r Cyngor neu'r Staff oedd wedi cael profedigaeth.

Cododd Aelodau a Swyddogion ar eu traed i dalu teyrnged mewn tawelwch.

4. CYFLWYNO DEISEBAU

Ni dderbyniwyd unrhyw ddeisebau.

5. RHYBUDD O GYNNIG YN UNOL Â RHEOL 4.1.13 .1 Y CYFANSODDIAD

Cyflwynwyd – y Rhybudd o Gynnig canlynol gan y Cynghorydd Llinos Medi:-

'Mae Cyngor Sir Ynys Môn yn galw ar Lywodraeth Cymru i gynnal adolygiad brys i wytnwch cysylltiad Ynys Môn a'r tir mawr. Mae sefyllfa Ynys Môn yn unigryw i unrhyw ardal arall yng Nghymru oherwydd dim ond dau gyswllt yn unig sydd, nid yn unig er mwyn cyrraedd ail borthladd prysuraf y Deyrnas Unedig ond hefyd fel y gall trigolion yr ynys fyw eu bywydau o ddydd i ddydd. Mae angen sicrhau bod trigolion yr ynys yn gallu cael mynediad i waith, addysg a gwasanaethau brys. Hefyd, mae angen sicrhau cysylltiad economaidd i'r ynys o bersbectif twristiaeth a'r cais am Borthladd rhydd. Mae dyfodol economaidd a llesiant trigolion yr ynys yn ddibynnol ar y cysylltiad.'

Eiliwyd y Cynnig gan y Cynghorydd Dafydd R Thomas.

Dywedodd y Cynghorydd Aled M Jones ei fod yn cefnogi bod angen edrych ar fyrder ar wydnwch y cysylltiad rhwng Ynys Môn a'r tir mawr a'r effaith ar drigolion lleol a thrigolion Ynys Môn pan gaewyd Pont Grog Menai ar fyr rybudd. Argymhellodd y Cynghorydd Jones y dylid diwygio'r Cynnig fel bod pwysau yn cael ei roi ar Lywodraeth Cymru i ddigolledu'r busnesau ym Mhorthaethwy ynghyd â chynnig parcio am ddim am flwyddyn yn y meysydd parcio y mae'r Awdurdod yn gyfrifol amdanynt er mwyn annog pobl i'r siopau sydd wedi cael eu heffeithio.

Eiliwyd y Cynnig gan y Cynghorydd Derek Owen.

Mewn ymateb, dywedodd Arweinydd y Cyngor fod y trafodaethau'n dal i barhau ynglŷn â'r gefnogaeth i'r busnesau ym Mhorthaethwy gan nad yw'r gwaith angenrheidiol ar Bont Menai wedi'i orffen eto. Roedd yn ystyried bod yr adolygiad i wytnwch y cysylltiad rhwng Ynys Môn a'r tir mawr yn fater gwahanol.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod achos wedi'i anfon ymlaen at Weinidog Economi Llywodraeth Cymru am gymorth i fusnesau ym Mhorthaethwy yn dilyn gwaith a wnaed i gasglu gwybodaeth ac adolygiad gyda busnesau yn y Dref. Ond mae'r ddadl dros iawndal wedi ei wrthod gan nad yw polisi Llywodraeth Cymru yn digolledu busnesau sydd wedi eu heffeithio yn sgil ffyrdd ar gau.

Dywedodd y Cadeirydd ei fod, yn dilyn y cyngor cyfreithiol, o'r farn bod y Cynnig a gyflwynid gan yr Arweinydd a'r gwelliant gan Grŵp yr Wrthblaid yn faterion gwahanol ac o dan ddau Weinidog ar wahân o fewn Llywodraeth Cymru. Fel Cadeirydd fe wrthododd y gwelliant i'r Cynnig.

Dywedodd yr Arweinydd fod cymorth wedi dod i law'r holl wasanaethau brys ynglŷn ag adolygu gwytnwch y cysylltiad rhwng yr Ynys a'r tir mawr. Dywedodd ymhellach fod angen sicrhau bod trigolion yr ynys yn gallu cael mynediad i waith yn ogystal â bod cenedlaethau'r dyfodol yn gallu cael cysylltiadau â'r tir mawr.

Yn dilyn pleidlais unfrydol:-

Pasiwyd y Cynnig.

6. RHYDDHAU BALANSAU'R CYNGOR I GYLLIDO COSTAU CYFLOG YCHWANEGOL MEWN YSGOLION

Cyflwynwyd – adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Adran 151 Swyddog mewn perthynas â'r uchod.

Dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid fod diffyg ariannol yng nghyllidebau ysgolion oherwydd cost y dyfarniad cyflog i staff addysgu a staff nad ydynt yn addysgu. Y dybiaeth oedd y byddai cyflog yn cynyddu 2.5%, i'r ddau gategori o weithwyr, fodd bynnag, mae'r dyfarniad cyflog, sy'n cael ei argymhell i Lywodraeth Cymru gan gorff tâl annibynnol, wedi pennu'r dyfarniad cyflog ar 5%. Argymhellodd y Pwyllgor Gwaith fod y Cyngor Llawn yn cau'r bwlch hwnnw gydag arian o gronfa gyffredinol y Cyngor gyda'r dyraniad ychwanegol i'w ddsbarthu i ysgolion drwy'r fformiwla ariannu.

PENDERFYNWYD rhyddhau £1.7m o'r balansau cyffredinol er mwyn ariannu'r costau ychwanegol a wyneb ir gan ysgolion.

7. ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN AR REOLI'R TRYSORLYS 2022/23

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

PENDERFYNWYD:-

- **derbyn yr Adroddiad Adolygiad Canol Blwyddyn ar Reoli'r Trysorlys 2022/23.**
- **cymeradwyo'r newid yn y terfyn gwrthbarti i awdurdodau lleol eraill yn unol ag adran 5.3.**

8. DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS 2023/24

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2023/2024.

9. STRATEGAETH GYFALAF

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

Dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid ei bod yn ofynnol o dan God Darbodus diwygiedig CIPFA (Medi 2017), fod pob awdurdod yn llunio strategaeth gyfalaf. Yn y strategaeth gyfalaf hon, rhaid amlinellu'r cyd-destun tymor hir i benderfyniadau am wariant cyfalaf a buddsoddi. Pwrpas y gofyniad hwn yw sicrhau bod awdurdodau'n gwneud penderfyniadau ar gyfalaf a buddsoddi yn unol ag amcanion gwasanaethau ac yn rhoi ystyriaeth briodol i stiwardiaeth, gwerth am arian, doethineb ariannol, cynaliadwyedd a fforddiadwyedd. Cyfeiriodd yr Aelod Portffolio ymhellach fod nifer o'r strategaethau hyn wedi'u cynnwys o fewn Cynllun y Cyngor.

Er ei fod yn cefnogi'r Strategaeth Gyfalaf tynnwyd sylw gan y Cynghorydd Aled M Jones at y cyfeiriad o fewn yr adroddiad at unedau busnes ym Mryn Cefni, Llangefni a Phenrhos, Caergybi a'i fod yn credu bod unedau busnes hefyd ar gael yn Amlwch. Nododd fod angen cyfeirio at unedau bach yng Ngogledd Môn gan fod yr NDA wedi rhoi arian am yr ail flwyddyn tuag at ddatblygiadau o'r fath yn Amlwch.

Mewn ymateb, dywedodd yr Arweinydd fod gwaith yn cael ei wneud ar hyn o bryd i godi unedau diwydiannol bychain yn Amlwch. Nododd fod Cynllun y Cyngor yn cyfeirio at y

ffaith fod yr Awdurdod yn ystyried datblygiad economaidd ar draws yr Ynys a'i fod yn rhan o'r Strategaeth Gyfalaf.

PENDERFYNWYD derbyn y Strategaeth Gyfalaf.

10. CYLLIDEB 2023/24

Cyflwynodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid gynigion y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y Gyllideb Refeniw a'r Dreth Gyngor ar gyfer 2023/2024, Strategaeth Ariannol Tymor Canolig ddiweddaraf y Cyngor a defnyddio unrhyw gronfeydd untro i ategu'r gyllideb - Eitem 10 (a) i (c) o fewn yr Agenda. Dywedodd fod y Pwyllgor Gwaith yn trafod cynigion cychwynnol y gyllideb yn ei gyfarfod a gynhaliwyd ar 24 Ionawr, 2023 a'r setliad cyllideb dros dro yr oedd Llywodraeth Cymru wedi'i gyhoeddi ar 14 Rhagfyr, 2022. Cynigiodd y Pwyllgor Gwaith gyllideb ar gyfer 2023/2024 o £172.438m ac, o ystyried yr AEF dros dro o £123.555m, byddai angen cynnydd o 5% yn y Dreth Gyngor a defnyddio £1.78m o falansau cyffredinol y Cyngor i gydbwysu'r gyllideb. Fodd bynnag, bu newid sylweddol sydd wedi effeithio ar y gyllideb ers cyflwyno'r cynigion drafft cychwynnol yn deillio o'r cyhoeddiad bythefnos yn ôl i gynnig cyflog cychwynnol i staff y Cyngor nad ydynt yn addysgu ar gyfer 2023/24 sy'n gyfystyr â chynnydd cyfartalog o ran tua 7%; Mae'r cyflogwr wedi cyflwyno hyn fel "cynnig llawn a therfynol". O ystyried bod cyllideb ddrafft 2023/24 yn caniatáu codiad cyflog o 3.5%, mae hyn yn golygu bod pwysau o £2m yn ychwanegol ar y gyllideb. Mae'r Pwyllgor Gwaith wedi ystyried sut y gellir ariannu'r gost ychwanegol hon ac mae'n cynnig gwneud hyn trwy ddefnyddio cronfeydd wrth gefn oherwydd ystyrir bod canfod £2m o arbedion heb ei gynllunio yn y cyfnod hwyr hwn yn afrealistig a bod cynnydd uwch yn y Dreth Gyngor yn annerbyniol. Derbyniodd y Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror, 2023 yr argymhellion.

Pwysleisiodd yr Aelod Portffolio bwysigrwydd cael digon o arian wrth gefn i dalu costau ychwanegol o'r fath ac yn enwedig pan fo sefyllfaoedd annisgwyl yn codi. Yn sgil defnydd darbodus o arian y Cyngor yn ystod y blynyddoedd diwethaf, bu modd cynyddu cronfeydd wrth gefn ac mae'r adnoddau ariannol hynny bellach ar gael i helpu'r Cyngor yn ystod cyfnodau anodd ac i roi sicrwydd ariannol iddo i'r dyfodol. Cynigiodd yr argymhellion i'r Cyngor llawn.

Eiliodd yr Arweinydd y cynnig a dymunai ddiolch i'r Aelod Portffolio, y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 a'i staff am eu gwaith yn cyflwyno'r gyllideb cyn y cyfarfod.

Dywedodd y Cynghorydd Aled M Jones fod cyllideb y Cyngor bron yn £175m, fodd bynnag, mae'n rhaid ystyried sut y bydd y Cyngor yn gwario'r adnoddau i gyd. Cyfeiriodd at y cyfanswm sy'n cael ei wario ar gyflogi staff asiantaeth o fewn gwasanaethau'r Cyngor gan fod modd i bob gwasanaethau gyflogi staff asiantaeth heb orfod cadarnhau gyda'r Adran Adnoddau Dynol. Roedd o'r farn y dylai pobl leol gael y cyfle i allu gwneud cais am y swyddi hyn a pheidio â llenwi'r swyddi gyda staff asiantaeth. Gofynnodd y Cynghorydd Jones am adroddiad ar nifer y swyddi o fewn y Cyngor sy'n cael eu llenwi gyda staff asiantaeth. Hefyd dywedodd fod angen cynnig gwaith sy'n ofynnol gan y Cyngor i fusnesau lleol ar yr Ynys. Dywedodd y Cynghorydd Jones ymhellach, fel y nodwyd yn yr adroddiad, fod dros £14m wedi'i ddefnyddio o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd, ac roedd o'r farn bod trigolion yr Ynys wedi wynebu Treth Cyngor ormodol dros y blynyddoedd.

Dywedodd y Cynghorydd Jeff Evans nad oedd yn gallu cefnogi'r gyllideb a gyflwynwyd gan fod pobl eisoes ddim yn gallu fforddio cynnydd yn y Dreth Gyngor oherwydd yr argyfwng costau byw gydag ynni a phrisiau bwyd yn cynyddu.

Mewn ymateb, dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes y Cyngor a Phrofiad Cwsmeriaid fod staff asiantaeth yn hanfodol ar adegau, a bod costau cyflogi staff asiantaeth yn cael eu hadrodd o fewn yr Adroddiad Monitro Chwarterol ar gyfer Chwarter 3 ac o fewn yr Adroddiad Monitro Refeniw ar ddiwedd y flwyddyn. Dywedodd ei fod yn ymwybodol bod 5 aelod o staff asiantaeth wedi cael eu cyflogi o fewn yr Adran Gyllid i gynorthwyo gyda'r gwaith cynyddol sy'n gysylltiedig â grantiau, y gwaith sy'n cronni o ran y Dreth Gyngor gan fod y staff sydd fel arfer yn gwneud y gwaith yma bellach yn gyfrifol am sicrhau bod grantiau Costau Byw ar gael i drigolion yr Ynys. Dywedodd ymhellach fod pob ymdrech yn cael ei gwneud i roi gwaith i fusnesau lleol, fodd bynnag, mater i'r busnesau hyn yw tendro am y gwaith sydd ar gael ac mae'r cytundebau'n cael eu hysbysebu drwy'r 'Gwerthwch i Gymru' a'r broses gaffael. Ailadroddodd yr Aelod Portffolio fod cyfradd y Dreth Gyngor ar Ynys Môn gyda'r isaf yng Ngogledd Cymru, a'r 18 isaf allan o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru. Ystyrir mai'r cynnydd o 5% yw'r lefel i fynd i'r afael â'r pwysau ar wasanaethau'r Awdurdod ac yn enwedig ar Wasanaeth Cymdeithasol.

Dywedodd Aelod Portffolio Gwasanaethau Plant ei fod yn ymwybodol bod 4 aelod o staff asiantaeth yn cael eu cyflogi o fewn Gwasanaethau Plant, fodd bynnag, mae 2 o'r staff yma yn gweithio ar draws y ddau wasanaeth gyda'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol mewn nifer o rolau. Nododd nad yw cyflogi staff asiantaeth yn unigryw ar gyfer yr Awdurdod hwn yn unig. Mae'r Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn ceisio annog pobl ifanc i ystyried swyddi o fewn maes Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol fel cyfleoedd gyrfa.

Yn dilyn y bleidlais roedd 23 o blaid, roedd 1 yn erbyn a bu i 5 ymatal eu pleidlais.

Penderfynwyd:-

- **Cymeradwyo'r gyllideb gyfalaf ar gyfer 2023/2024.**
- **Derbyn y Datrysiad ar y Dreth Gyngor drafft fel y nodwyd yn (C) ar yr agenda:-**

1. PENDERFYNWYD

- (a) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu Cyllideb 2023/24, yn Adran 4, fel Strategaeth Cyllideb oddi mewn i ystyr a roddir yn y Cyfansoddiad, a chadarnhau y daw'n rhan o'r fframwaith cyllidebol ac eithrio'r ffigyrau a ddisgrifir fel rhai cyfredol.
- (b) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu cyllideb referniw 2023/24 fel y gwelir honno yn 4.2, Adran 4 o adroddiad y Gyllideb 2023/24, Atodiad 1 ac Atodiad 2.
- (c) Yn unol ag argymhellion y Pwyllgor Gwaith, mabwysiadu cyllideb gyfalaf fel y gwelir yn adroddiad Adroddiad y Gyllideb Gyfalaf 2023/24.
- (ch) Dirprwyo i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Cyllid 151 y pŵer i wneud addasiadau rhwng penawdau yn y Gyllideb Arfaethedig Derfynol ar gyfer 2023/24 yn Atodiad 3 er mwyn gweithredu penderfyniadau'r Cyngor. Yn ychwanegol at hyn, dirprwyo i'r Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) / Swyddog Adran 151 y pŵer i drosglwyddo hyd at £50k yr eitem o'r gronfa wrth gefn gyffredinol. Bydd unrhyw eitem sy'n fwy na £50k angen cymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith cyn y gwneir unrhyw drosglwyddiad o'r gronfa wrth gefn gyffredinol.
- (d) Dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith, ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24, y pwerau i drosglwyddo cyllidebau rhwng penawdau fel a ganlyn:-
  - (i) pwerau dilyffethair i wario pob pennawd cyllidebol unigol yn Atodiad 2 Cyllideb Arfaethedig Terfynol 2023/24 yn erbyn pob gwasanaeth unigol, ar y gwasanaeth perthnasol;
  - (ii) pwerau i gymeradwyo'r defnydd o'r arian wrth gefn clustnodedig a rhai gwasanaeth i gyllido cynigion gwariant untro sy'n cyfrannu tuag at gyflawni amcanion y Cyngor a gwella gwasanaethau;

(iii) pwerau i drosglwyddo o ffynonellau incwm newydd neu uwch.

- (dd) Dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith, mewn perthynas â blwyddyn ariannol 2023/24 ac yn unol â chyngor y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau), y pŵer i ryddhau hyd at £250k o falansau cyffredinol i ymdrin â blaenoriaethau sy'n codi yn ystod y flwyddyn.
- (e) Dirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith mewn perthynas â'r cyfnod hyd at 31 Mawrth 2024, y pwerau canlynol:-
- (i) pwerau i wneud ymrwymadau newydd o gyllidebau referniw y dyfodol hyd at y symiau a nodir ar gyfer Blaenoriaethau Newydd yn y Cynllun Ariannol Tymor Canol;
  - (ii) y pwerau a'r ddyletswydd i baratoi cynlluniau i gyflawni arbedion cyllidebol referniw fel yr awgrymir yn y Cynllun Ariannol Tymor Canol;
  - (iii) pwerau i drosglwyddo cyllidebau rhwng prosiectau cyfalaf yn Adroddiad Cyllideb Cyfalaf 2023/24 ac ymrwymo adnoddau yn y blynyddoedd dilynol gan gydymffurfio gyda'r fframwaith cyllidebol.
- (f) Pennu a chymeradwyo'r dangosyddion darbodus a rhai'r trysorlys sy'n amcangyfrifon a therfynau ar gyfer 2023/24 a thu hwnt fel sy'n ymddangos yn yr adroddiad Datganiad ar Strategaeth Rheoli'r Trysorlys 2023/24.
- (ff) Cymeradwyo'r Datganiad ar Strategaeth Rheoli'r Trysorlys am 2023/24 a Strategaeth Gyfalaf 2023/24.
- (g) Cadarnhau y bydd eitemau 1(b) i (ff) yn dod yn rhan o'r fframwaith cyllidebol.

2. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrpas blwyddyn ariannol 2022/23 benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 10 Mawrth 1998, i bennu lefel y disgownt sy'n gymwys i Ddosbarth rhagnodedig A a Dosbarth rhagnodedig B o anheddau o dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (a ddiwygiwyd), a ddisgrifir gan Reoliadau'r Dreth Gyngor (Dosbarthau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) 1998, fel a ganlyn:-

Dosbarth Rhagnodedig A	Dim Disgownt
Dosbarth Rhagnodedig B	Dim Disgownt

3. **PENDERFYNWYD** mabwysiadu a chadarnhau i bwrpas blwyddyn ariannol 2022/23 benderfyniad y Cyngor Sir a gynhaliwyd ar 6 Mawrth 2007 i bennu lefel disgownt sy'n gymwys i Ddosbarth rhagnodedig C o anheddau o dan Adran 12 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (fel y'i diwygiwyd), a ddisgrifir gan y Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig ar Anheddau) (Cymru) (Diwygio) 2004, fel a ganlyn:-

Dosbarth Rhagnodedig C	Dim Disgownt
------------------------	--------------

4. **PENDERFYNWYD** dileu unrhyw ddisgownt(au) a ganiatawyd i anheddau gwag tymor hir ac anheddau a ddefnyddir yn achlysurol (a elwir fel arfer yn ail gartrefi) ac amrywio penderfyniad y Cyngor llawn a wnaed ar 28 Chwefror 2018 ac ym mlwyddyn ariannol 2023/24 a gosod swm uwch o'r Dreth Gyngor (a elwir yn Bremiwm y Dreth Gyngor) o 100% o gyfradd safonol y Dreth Gyngor ar gyfer anheddau gwag hirdymor neu ar gyfer anheddau a ddefnyddir yn achlysurol (a elwir fel arfer yn ail gartrefi) i gymhwyso swm uwch o Dreth Gyngor (a elwir yn Bremiwm y Dreth Gyngor) o 75% o dan Adrannau 12A a 12B o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 fel y'i mewnosodwyd gan Adran 139 o Ddeddf Tai (Cymru) 2014.
5. Nodi bod y Cyngor, yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror 1996, wedi penderfynu na fydd yn trin unrhyw gostau a wynebwr gan y Cyngor mewn rhan o'i ardal nac wrth sicrhau unrhyw ardoll neu ardoll arbennig fel costau arbennig a bod y penderfyniadau i barhau mewn grym hyd oni fyddant yn cael ei diddymu'n benodol.
6. Nodi bod y Pwyllgor Gwaith, yn ei gyfarfod ar 29 Tachwedd 2022, wedi cymeradwyo'r symiau a gyfrifwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn fel sylfaen y Dreth Gyngor ar gyfer 2022/23 a nodi

ymhellach bod y Cyngor llawn, yn ei gyfarfod ar 11 Rhagfyr 2018, wedi cymeradwyo y bydd y Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn lleol yn parhau fel y mae am y blynyddoedd dilynol oni bai y caiff ei newid sylweddol. Nodwyd hefyd fod y Cyngor llawn yn ei gyfarfod ar 28 Chwefror 2018 wedi mabwysiadu a chymeradwyo Polisi Dewisol Dreth Gyngor lleol o dan Adran 13A Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 gan ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith y pŵer i ddirymu, aildeddfu ac/neu ddiwygio'r Polisi. Diwygiodd y Pwyllgor Gwaith y Polisi yma ar 03 Mawrth 2022.

7. Yn ei gyfarfod ar 29 Tachwedd 2022, penderfynodd y Pwyllgor Gwaith, yn unol â Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor)(Cymru) 1995 (SI19956/2561) fel y'i diwygiwyd gan SI1999/2935 a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor) a'r Dreth Gyngor (Dosbarthiadau Rhagnodedig ar Anheddau)(Cymru)(Diwygio) 2004, a'r Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyfrifo Sylfaen y Dreth Gyngor)(Cymru)(Diwygio) 2016, gymeradwyo'r symiau a gyfrifwyd gan Gyngor Sir Ynys Môn fel sylfaen y dreth ac ar gyfer rhannau o'r ardal, am y flwyddyn 2022/23, fel a ganlyn:-

- a) **32,819.56** yw'r swm a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith fel sylfaen y dreth gyngor Cyngor Sir Ynys Môn am y flwyddyn.
- b) Y rhannau o ardal y Cyngor, sef y symiau a gyfrifwyd gan y Pwyllgor Gwaith fel y sylfaen ar gyfer treth gyngor Cyngor Sir Ynys Môn am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal lle mae un neu fwy o eitemau arbennig yn berthnasol, yw fel a ganlyn:-

Ardaloedd Cyngorau Tref/Cymuned	Sylfaen y Dreth 2023/24
Amlwch	1,561.06
Biwmares	1,102.52
Caergybi	4,161.60
Llangefni	2,111.52
Porthaethwy	1,489.58
Llanddaniel-fab	377.55
Llanddona	418.99
Cwm Cadnant	1,203.84
Llanfair Pwllgwyngyll	1,338.51
Llanfihangel Ysgeifiog	711.47
Bodorgan	476.72
Llangoed	690.37
Llangristiolus a Cherrigceinwen	645.45
Llanidan	426.02
Rhosyr	1,055.40
Penmynydd	259.29
Pentraeth	596.47
Moelfre	672.00
Llanbadrig	702.26
Llanddyfnan	531.14
Llaneilian	614.45
Llannerch-y-medd	539.14
Llaneugrad	193.38
Llanfair Mathafarn Eithaf	1,936.09
Cylch y Garn	411.89
Mechell	588.55
Rhos-y-bol	485.78
Aberffraw	306.64
Bodedern	429.12

Ardaloedd Cyngorau Tref/Cymuned	Syflaen y Dreth 2023/24
Bodffordd	420.51
Trearddur	1,419.34
Tref Alaw	273.58
Llanfachraeth	237.27
Llanfaelog	1,389.80
Llanfaethlu	277.23
Llanfair-yn-Neubwll	585.82
Y Fali	1,048.41
Bryngwran	365.06
Rhoscolyn	383.28
Trewalchmai	382.46
Cyfanswm Sylfaen y Dreth	32,819.56

8. Bod y symiau a ganlyn bellach yn cael eu pennu gan y Cyngor ar gyfer y flwyddyn 2023/24, yn unol ag Adrannau 32 i 36 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992:-

- a)** £237,917,684 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(2) (a) i (d) y Ddeddf.
- b)** £65,279,022 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn eu hamcangyfrif ar gyfer yr eitemau a nodwyd yn Adran 32(3) (a) a (c) y Ddeddf.
- c)** £172,638,662 sef y swm sy'n cyfateb i'r gwahaniaeth rhwng cyfanswm 8(a) uchod a chyfanswm 8(b) uchod, a bennwyd gan y Cyngor, yn unol ag Adran 32(4) y Ddeddf, yn gyllideb angenrheidiol ar gyfer y flwyddyn.
- ch)** £123,664,913 sef cyfanswm y symiau y mae'r Cyngor yn amcangyfrif y byddant yn daladwy yn ystod y flwyddyn i Gronfa'r Cyngor gyda golwg ar drethi annomestig a ail-ddosberthir, grant cynnal refeniw a grant arbennig, gan dynnu unrhyw swm a bennwyd yn unol ag Adran 33(3) y Ddeddf.
- d)** £1,492.21 sef y swm yn 8(c) uchod llai'r swm yn 8(ch) uchod, gan rannu'r cyfan â'r swm a nodir yn 7(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 33(1) y Ddeddf, sef swm sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn.
- dd)** £ 1,849,456 sef cyfanswm yr holl eitemau arbennig y cyfeirir atynt yn Adran 34(1) y Ddeddf.
- e)** £ 1,435.86 sef y swm yn 8(d) uchod llai'r canlyniad a geir wrth rannu'r swm yn 8(dd) uchod â'r swm yn 7(a) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith, yn unol ag Adran 34(2) y Ddeddf, sef swm sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'r ardal lle na fo unrhyw eitem arbennig yn berthnasol.

f)

		Band D cyfatebol fesul ardal gan gynnwys Cyngor Ynys Mon ac elfennau Cyngor Cymuned / Tref
Amlwch	£	1,437.84
Biwmares	£	1,395.45
Caergybi	£	1,517.31
Llangefni	£	1,495.35
Porthaethwy	£	1,459.98

Llanddaniel-fab	£	1,398.87
Llanddona	£	1,387.71
Cwm Cadnant	£	1,395.81
Llanfair Pwllgwyngyll	£	1,414.53
Llanfihangel Ysgeifiog	£	1,402.29
Bodorgan	£	1,392.66
Llangoed	£	1,399.59
Llangristiolus a Cherrig Ceinwen	£	1,379.88
Llanidan	£	1,402.92
Rhosyr	£	1,391.13
Penmynydd	£	1,400.22
Pentraeth	£	1,396.98
Moelfre	£	1,385.91
Llanbadrig	£	1,413.18
Llanddyfnan	£	1,387.26
Llaneilian	£	1,402.47
Llannerch-y-medd	£	1,403.91
Llaneugrad	£	1,388.16
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	1,398.78
Cylch y Garn	£	1,384.47
Mechell	£	1,385.28
Rhos-y-bol	£	1,383.93
Aberffraw	£	1,406.61
Bodedern	£	1,402.38
Bodffordd	£	1,398.33
Trearddur	£	1,392.84
Tref Alaw	£	1,392.12
Llanfachraeth	£	1,401.48
Llanfaelog	£	1,399.14
Llanfaethlu	£	1,389.06
Llanfair-yn-Neubwll	£	1,396.44
Y Fali	£	1,412.28
Bryngwran	£	1,407.15
Rhoscolyn	£	1,385.73
Trewalchmai	£	1,404.09

sef y symiau a geir trwy ychwanegu at y swm a geir yn 8(e) uchod, symiau'r eitem neu'r eitemau arbennig sy'n berthnasol i anheddau yn y rhannau hynny o ardal y Cyngor y cyfeiriwyd atynt uchod wedi'u rhannu ym mhob achos gan y swm yn 8(b) uchod, a bennwyd gan y Pwyllgor Gwaith yn unol ag Adran 34(3) y Ddeddf, sef symiau sylfaenol y dreth gyngor am y flwyddyn ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal lle bo un eitem arbennig neu fwy'n berthnasol

Bandiau Prasio

Y Dreth Gyngor fesul Band, fesul Ardal, sy'n cynnwys elfen Cyngor Sir Ynys Môn a phraeseptau Cyngor Cymuned/Cyngor Tref										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£	958.56	1,118.32	1,278.08	1,437.84	1,757.36	2,076.88	2,396.40	2,875.68	3,354.96
Biw mares	£	930.30	1,085.35	1,240.40	1,395.45	1,705.55	2,015.65	2,325.75	2,790.90	3,256.05
Caergybi	£	1,011.54	1,180.13	1,348.72	1,517.31	1,854.49	2,191.67	2,528.85	3,034.62	3,540.39
Llangefni	£	996.90	1,163.05	1,329.20	1,495.35	1,827.65	2,159.95	2,492.25	2,990.70	3,489.15
Porthaethwy	£	973.32	1,135.54	1,297.76	1,459.98	1,784.42	2,108.86	2,433.30	2,919.96	3,406.62

Llanddaniel-fab	£	932.58	1,088.01	1,243.44	1,398.87	1,709.73	2,020.59	2,331.45	2,797.74	3,264.03
Llanddona	£	925.14	1,079.33	1,233.52	1,387.71	1,696.09	2,004.47	2,312.85	2,775.42	3,237.99
Ow m Cadnant	£	930.54	1,085.63	1,240.72	1,395.81	1,705.99	2,016.17	2,326.35	2,791.62	3,256.89
Llanfair Pwllgw yngyll	£	943.02	1,100.19	1,257.36	1,414.53	1,728.87	2,043.21	2,357.55	2,829.06	3,300.57
Llanfihangel Ysgeifiog	£	934.86	1,090.67	1,246.48	1,402.29	1,713.91	2,025.53	2,337.15	2,804.58	3,272.01
Bodorgan	£	928.44	1,083.18	1,237.92	1,392.66	1,702.14	2,011.62	2,321.10	2,785.32	3,249.54
Llangoed	£	933.06	1,088.57	1,244.08	1,399.59	1,710.61	2,021.63	2,332.65	2,799.18	3,265.71
Llangristiolus & Cerrig Ceinwen	£	919.92	1,073.24	1,226.56	1,379.88	1,686.52	1,993.16	2,299.80	2,759.76	3,219.72
Llanidan	£	935.28	1,091.16	1,247.04	1,402.92	1,714.68	2,026.44	2,338.20	2,805.84	3,273.48
Rhosyr	£	927.42	1,081.99	1,236.56	1,391.13	1,700.27	2,009.41	2,318.55	2,782.26	3,245.97
Penmynydd	£	933.48	1,089.06	1,244.64	1,400.22	1,711.38	2,022.54	2,333.70	2,800.44	3,267.18
Pentraeth	£	931.32	1,086.54	1,241.76	1,396.98	1,707.42	2,017.86	2,328.30	2,793.96	3,259.62
Moelfre	£	923.94	1,077.93	1,231.92	1,385.91	1,693.89	2,001.87	2,309.85	2,771.82	3,233.79
Llanbadrig	£	942.12	1,099.14	1,256.16	1,413.18	1,727.22	2,041.26	2,355.30	2,826.36	3,297.42
Llanddyfnan	£	924.84	1,078.98	1,233.12	1,387.26	1,695.54	2,003.82	2,312.10	2,774.52	3,236.94
Llaneilian	£	934.98	1,090.81	1,246.64	1,402.47	1,714.13	2,025.79	2,337.45	2,804.94	3,272.43
Llannerch-y-medd	£	935.94	1,091.93	1,247.92	1,403.91	1,715.89	2,027.87	2,339.85	2,807.82	3,275.79
Llaneugrad	£	925.44	1,079.68	1,233.92	1,388.16	1,696.64	2,005.12	2,313.60	2,776.32	3,239.04
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	932.52	1,087.94	1,243.36	1,398.78	1,709.62	2,020.46	2,331.30	2,797.56	3,263.82
Cylch y Garn	£	922.98	1,076.81	1,230.64	1,384.47	1,692.13	1,999.79	2,307.45	2,768.94	3,230.43
Mechell	£	923.52	1,077.44	1,231.36	1,385.28	1,693.12	2,000.96	2,308.80	2,770.56	3,232.32
Rhos-y-bol	£	922.62	1,076.39	1,230.16	1,383.93	1,691.47	1,999.01	2,306.55	2,767.86	3,229.17
Aberffraw	£	937.74	1,094.03	1,250.32	1,406.61	1,719.19	2,031.77	2,344.35	2,813.22	3,282.09
Bodedern	£	934.92	1,090.74	1,246.56	1,402.38	1,714.02	2,025.66	2,337.30	2,804.76	3,272.22
Bodffordd	£	932.22	1,087.59	1,242.96	1,398.33	1,709.07	2,019.81	2,330.55	2,796.66	3,262.77
Trearddur	£	928.56	1,083.32	1,238.08	1,392.84	1,702.36	2,011.88	2,321.40	2,785.68	3,249.96
Tref Alaw	£	928.08	1,082.76	1,237.44	1,392.12	1,701.48	2,010.84	2,320.20	2,784.24	3,248.28
Llanfachraeth	£	934.32	1,090.04	1,245.76	1,401.48	1,712.92	2,024.36	2,335.80	2,802.96	3,270.12
Llanfaelog	£	932.76	1,088.22	1,243.68	1,399.14	1,710.06	2,020.98	2,331.90	2,798.28	3,264.66
Llanfaethlu	£	926.04	1,080.38	1,234.72	1,389.06	1,697.74	2,006.42	2,315.10	2,778.12	3,241.14
Llanfair-yn-Neubwll	£	930.96	1,086.12	1,241.28	1,396.44	1,706.76	2,017.08	2,327.40	2,792.88	3,258.36
Y Fali	£	941.52	1,098.44	1,255.36	1,412.28	1,726.12	2,039.96	2,353.80	2,824.56	3,295.32
Bryngwran	£	938.10	1,094.45	1,250.80	1,407.15	1,719.85	2,032.55	2,345.25	2,814.30	3,283.35
Rhoscolyn	£	923.82	1,077.79	1,231.76	1,385.73	1,693.67	2,001.61	2,309.55	2,771.46	3,233.37
Trewalchmai	£	936.06	1,092.07	1,248.08	1,404.09	1,716.11	2,028.13	2,340.15	2,808.18	3,276.21

9. Dylid nodi, ar gyfer y flwyddyn 2023/24, fod Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru wedi nodi'r symiau a ganlyn mewn praesept a roddwyd i'r Cyngor, yn unol ag Adran 40 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, ar gyfer pob un o'r categorïau o anheddau a ddangosir isod:-

Awdurdod Praeoptio

Bandiau Priso

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	£	222.06	259.07	296.08	333.09	407.11	481.13	555.15	666.18	777.21

10. Wedi pennu'r cyfanswm ym mhob achos o'r symiau yn 8(ff) a 9 uchod, bod y Cyngor, yn unol ag Adran 30(2) Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, drwy hyn yn pennu'r symiau a ganlyn ar

gyfer y dreth gyngor ar gyfer y flwyddyn 2022/23 ar gyfer pob categori o anheddau a ddangosir isod:-

Y Dreth Gyngor fesul Band, fesul Ardal, sy'n cynnwys elfen Cyngor Sir Ynys-Mon, Praeseptau Cyngor Cymunedol / Tref a Phraesept Heddlu Gogledd Cymru										
		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Amlwch	£	1,180.62	1,377.39	1,574.16	1,770.93	2,164.47	2,558.01	2,951.55	3,541.86	4,132.17
Biwmares	£	1,152.36	1,344.42	1,536.48	1,728.54	2,112.66	2,496.78	2,880.90	3,457.08	4,033.26
Caergybi	£	1,233.60	1,439.20	1,644.80	1,850.40	2,261.60	2,672.80	3,084.00	3,700.80	4,317.60
Llangefni	£	1,218.96	1,422.12	1,625.28	1,828.44	2,234.76	2,641.08	3,047.40	3,656.88	4,266.36
Porthaethwy	£	1,195.38	1,394.61	1,593.84	1,793.07	2,191.53	2,589.99	2,988.45	3,586.14	4,183.83
Llanddaniel-fab	£	1,154.64	1,347.08	1,539.52	1,731.96	2,116.84	2,501.72	2,886.60	3,463.92	4,041.24
Llanddona	£	1,147.20	1,338.40	1,529.60	1,720.80	2,103.20	2,485.60	2,868.00	3,441.60	4,015.20
Cwm Cadnant	£	1,152.60	1,344.70	1,536.80	1,728.90	2,113.10	2,497.30	2,881.50	3,457.80	4,034.10
Llanfair Pwllgwyngyll	£	1,165.08	1,359.26	1,553.44	1,747.62	2,135.98	2,524.34	2,912.70	3,495.24	4,077.78
Llanfihangel Ysgeifiog	£	1,156.92	1,349.74	1,542.56	1,735.38	2,121.02	2,506.66	2,892.30	3,470.76	4,049.22
Bodorgan	£	1,150.50	1,342.25	1,534.00	1,725.75	2,109.25	2,492.75	2,876.25	3,451.50	4,026.75
Llangoed	£	1,155.12	1,347.64	1,540.16	1,732.68	2,117.72	2,502.76	2,887.80	3,465.36	4,042.92
Llangristiolus & Cerrig Ceinwen	£	1,141.98	1,332.31	1,522.64	1,712.97	2,093.63	2,474.29	2,854.95	3,425.94	3,996.93
Llanidan	£	1,157.34	1,350.23	1,543.12	1,736.01	2,121.79	2,507.57	2,893.35	3,472.02	4,050.69
Rhosyr	£	1,149.48	1,341.06	1,532.64	1,724.22	2,107.38	2,490.54	2,873.70	3,448.44	4,023.18
Penmynydd	£	1,155.54	1,348.13	1,540.72	1,733.31	2,118.49	2,503.67	2,888.85	3,466.62	4,044.39
Pentraeth	£	1,153.38	1,345.61	1,537.84	1,730.07	2,114.53	2,498.99	2,883.45	3,460.14	4,036.83
Moelfre	£	1,146.00	1,337.00	1,528.00	1,719.00	2,101.00	2,483.00	2,865.00	3,438.00	4,011.00
Llanbadrig	£	1,164.18	1,358.21	1,552.24	1,746.27	2,134.33	2,522.39	2,910.45	3,492.54	4,074.63
Llanddymfan	£	1,146.90	1,338.05	1,529.20	1,720.35	2,102.65	2,484.95	2,867.25	3,440.70	4,014.15
Llaneilian	£	1,157.04	1,349.88	1,542.72	1,735.56	2,121.24	2,506.92	2,892.60	3,471.12	4,049.64
Llannerch-y-medd	£	1,158.00	1,351.00	1,544.00	1,737.00	2,123.00	2,509.00	2,895.00	3,474.00	4,053.00
Llaneugrad	£	1,147.50	1,338.75	1,530.00	1,721.25	2,103.75	2,486.25	2,868.75	3,442.50	4,016.25
Llanfair Mathafarn Eithaf	£	1,154.58	1,347.01	1,539.44	1,731.87	2,116.73	2,501.59	2,886.45	3,463.74	4,041.03
Cylch y Garn	£	1,145.04	1,335.88	1,526.72	1,717.56	2,099.24	2,480.92	2,862.60	3,435.12	4,007.64
Mechell	£	1,145.58	1,336.51	1,527.44	1,718.37	2,100.23	2,482.09	2,863.95	3,436.74	4,009.53
Rhos-y-bol	£	1,144.68	1,335.46	1,526.24	1,717.02	2,098.58	2,480.14	2,861.70	3,434.04	4,006.38
Aberffraw	£	1,159.80	1,353.10	1,546.40	1,739.70	2,126.30	2,512.90	2,899.50	3,479.40	4,059.30
Bodedern	£	1,156.98	1,349.81	1,542.64	1,735.47	2,121.13	2,506.79	2,892.45	3,470.94	4,049.43
Bodffordd	£	1,154.28	1,346.66	1,539.04	1,731.42	2,116.18	2,500.94	2,885.70	3,462.84	4,039.98
Trearddur	£	1,150.62	1,342.39	1,534.16	1,725.93	2,109.47	2,493.01	2,876.55	3,451.86	4,027.17
Tref Alaw	£	1,150.14	1,341.83	1,533.52	1,725.21	2,108.59	2,491.97	2,875.35	3,450.42	4,025.49
Llanfachraeth	£	1,156.38	1,349.11	1,541.84	1,734.57	2,120.03	2,505.49	2,890.95	3,469.14	4,047.33
Llanfaelog	£	1,154.82	1,347.29	1,539.76	1,732.23	2,117.17	2,502.11	2,887.05	3,464.46	4,041.87
Llanfaethlu	£	1,148.10	1,339.45	1,530.80	1,722.15	2,104.85	2,487.55	2,870.25	3,444.30	4,018.35
Llanfair-yn-Neubwll	£	1,153.02	1,345.19	1,537.36	1,729.53	2,113.87	2,498.21	2,882.55	3,459.06	4,035.57
Y Fali	£	1,163.58	1,357.51	1,551.44	1,745.37	2,133.23	2,521.09	2,908.95	3,490.74	4,072.53

Bryngwran	£	1,160.16	1,353.52	1,546.88	1,740.24	2,126.96	2,513.68	2,900.40	3,480.48	4,060.56
Rhoscolyn	£	1,145.88	1,336.86	1,527.84	1,718.82	2,100.78	2,482.74	2,864.70	3,437.64	4,010.58
Trew alchmai	£	1,158.12	1,351.14	1,544.16	1,737.18	2,123.22	2,509.26	2,895.30	3,474.36	4,053.42

11. RHANNU SWYDDI AR Y PWYLLGOR GWAITH

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

Dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmeriaid fod Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn cynnwys gofyniad i awdurdodau lleol gynnwys trefniadau sy'n galluogi dau neu ragor o gynghorwyr i rannu swydd ar Bwyllgor Gwaith. Tra bod Cyfansoddiad y Cyngor yn cynnwys darpariaeth i'r Arweinydd rannu swydd ac i ddau neu fwy o Gynghorwyr rannu swydd fel Aelodau Gweithredol: nid oes darpariaeth benodol ar gyfer rhannu rôl y Dirprwy Arweinydd.

PENDERFYNWYD cytuno ir newidiadau Cyfansoddiadol er mwyn:-

- caniatáu i un neu ragor o aelodau rannu swydd fel arweinydd, dirprwy arweinydd ac fel aelodau portffolio o'r Pwyllgor Gwaith;
- caniatáu i'r uchafswm o aelodau a ganiateir ar y Pwyllgor Gwaith gael ei ddiwygio i adlewyrchu'r uchafswm statudol pan fo aelodau o'r Pwyllgor Gwaith yn rhannu swydd; a
- manylu ar y trefniadau mewn perthynas â chworwm a phleidleisio pan fo aelodau o'r Pwyllgor Gwaith yn rhannu swydd; a:-

(a) yn unol â'r geiriad yn Atodiad 1 yn yr adroddiad;

(b) unrhyw newidiadau sydd eu hangen o ganlyniad i'r penderfyniad hwn.

Os bydd unrhyw newidiadau yn cael eu gwneud drwy drefniadau rhannu swyddi a/neu nifer yr unigolion sy'n derbyn cyflog uwch oherwydd trefniadau rhannu swyddi, bydd y Cyngor yn hysbysu Panel Taliadau Annibynnol Cymru (IRPW) ac yn rhoi cyhoedduddydd prydlon i hynny.

12. CYNLLUN Y CYNGOR 2023-2028

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

Dywedodd Aelod Portffolio Cyllid, Busnes y Cyngor a Phrofiad Cwsmeriaid fod yr adroddiad yn benllanw 12 mis o waith paratoi, ac yn ystod y cyfnod yma, mae wedi bod yn broses o ddeall beth yr hoffai staff, cynghorwyr a thrigolion Ynys Môn weld y Cyngor yn canolbwyntio arno dros y pum mlynedd nesaf, yn ystod cyfnod Cynllun y Cyngor. Cafodd y broses ymgynghori ei hamlygu o fewn yr adroddiad.

Cyfeiriodd Arweinydd y Cyngor at nodau ac amcanion strategol lefel uchel y Cyngor sef:-

- Y Gymraeg – mwy o gyfleoedd i ddysgu a defnyddio'r iaith
- Gofal Cymdeithasol a Llesiant – darparu'r cymorth cywir ar yr adeg cywir
- Addysg – sicrhau darpariaeth effeithiol ar gyfer heddiw a chenedlaethau'r dyfodol
- Tai – sicrhau bod gan bawb yr hawl i alw rhywle'n gartref
- Economi – hyrwyddo cyfleoedd i ddatblygu economi'r Ynys

- Newid Hinsawdd – ymateb i'r argyfwng, mynd i'r afael â newid a gweithio tuag at fod yn sefydliad sero net erbyn 2030.

Amlinellodd y Prif Weithredwr y bydd Cynllun y Cyngor yn gosod cyfeiriad, yn dylanwadu ac yn llywio gwaith a phenderfyniadau staff ac aelodau etholedig dros y 5 mlynedd nesaf i alluogi'r Ynys i fod yn ffyniannus a sicrhau y gall pawb ffynnu.

Dywedodd y Cynghorydd Aled M Jones fod angen sicrhau bod darpariaeth trafndiaeth gyhoeddus ar yr Ynys yn ddigonol i alluogi trigolion i allu mynd i'r gwaith ac yn benodol y llwybrau bysiau y mae'r Awdurdod yn gyfrifol amdanynt ar yr Ynys.

Mewn ymateb, dywedodd Aelod Portffolio Priffyrdd, Eiddo a Gwastraff fod yr Awdurdod yn cynnal adolygiad o ddarpariaeth trafndiaeth ar draws yr Ynys gyda'r nod o hybu pobl i gerdded, defnyddio cerbydau trydan, trafndiaeth gyhoeddus a llwybrau bysiau cymunedol.

PENDERFYNWYD mabwysiadu Cynllun y Cyngor ar gyfer 2023 – 2028.

13. DATGANIAD POLISI TÂL 2023

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (Adnoddau Dynol) a Thrawsnewid i'r Cyngor gan Aelod Portffolio Cyllid, Busnes y Cyngor a Phrofiad Cwsmeriaid.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r Datganiad ar Bolisi Tâl y Cyngor ar gyfer 2023.

14. TREFNIADAU POLISI CYNLLUNIO NEWYDD

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Rheoleiddio a Datblygu Economaidd fel y'i cyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 2 Mawrth, 2023 i'r Cyngor ei gymeradwyo.

Dywedodd Aelod Portffolio Cynllunio a Newid Hinsawdd fod penderfyniad wedi ei wneud gan Gyngor Môn a Gwynedd i derfynu'r cytundeb cydweithredu ar faterion polisi cynllunio ar 31 Mawrth, 2023. Bydd yn rhaid i'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd presennol gael ei ddiddymu a bydd angen i'r awdurdodau perthnasol wneud trefniadau newydd i gyfrannu tuag at greu Cynllun Datblygu Lleol newydd a gwaith cynllunio cysylltiedig.

Penderfynwyd:-

- **Sefydlu Pwyllgor Polisi Cynllunio newydd ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn.**
- **Diwygio'r Cyfansoddiad i ddiddymu'r Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd a dirprwyo pwerau i'r Swyddog Monitro i weithredu'r newidiadau yma.**

Daeth y cyfarfod i ben am 3.55 o'r gloch yp

**Y CYNGHORYDD DAFYDD ROBERTIS
CADEIRYDD**